5 bani exemplarul. - Anul XXXII. - A-rul 234 — ICGB — Marți 26 August 1914

ABONAMENTE
ROMÂNIA: Lei 4.65 / 9.15 / 18.- — STRĂINĂTATE: Lei 8 luni 10.- / 6 luni 20.- / Un an 40.-

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN

ANUNCIURI
PAGINA III
Linia corp. 7 Bani 50
Idem pag. IV „ 40
Inserții și reclame 3,50 linia
Anunțuri sau informațiuni mărturare după mărime dela 60–150 lei

Redacția și Administrația: — București — 17, Brezoianu, 17

București 25 August 1914

Neutralitatea și comerțul

Nu numaĭ starea de războiŭ, dar și starea de neutralitate impune sacrificiĭ țărilor. Sacrificiile țărilor în stare de războiŭ sunt maĭ mari și de maĭ multe feluri, — acelea ale țărilor în stare de neutralitate sunt numaĭ de ordine economică, dar și acestea pot să fie însemnate, maĭ ales când aceste țărĭ, cum se întâmplă acuma cu țara noastră, se găsesc în apropierea nemijlocită a unora dintre beligeranți.

Este lucru știut și simțit acuma tot maĭ mult, că în chip firesc comerțul stagnează și la noĭ, în aceste împrejurări. De obiceiu maĭ vin apoĭ și opriri de export a unor produse, carĭ în timpurĭ normale fac să intre baniĭ în țară, dar în timpurĭ anormale se poate socoti că vor ajunge să fie necesare însăși țărĭĭ, maĭ mult și maĭ de grabă decât orice numerar.

Cu privire la aceste opriri, la oportunitatea sau neoportunitatea lor, s'au iscat în zilele din urmă discuțiuni carĭ au dus și la oarecarĭ lămuriri. Lămuririle carĭ au fost date prin presa oficioasă în această privință, se pot rezuma în următoarele:

Înainte de a lua orice măsură de oprire de export, guvernul a făcut cercetări și calcule amănunțite asupra necesităților interne; pe această cale convingându-se că avem încă în țară un surplus de anumite mărfurĭ, precum: petrol, grâu din recolta trecută, făină, — pe acestea nu le-a oprit, pentru ca să nu se paralizeze și maĭ mult viața noastră economică destul de restrânsă și redusă și altfel.

Sunt deci de vânzare încă anumite mărfurĭ în țară; dar este vorba cine are să fie cumpărătorul, și dacă nu cumva acesta fiind unul sau altul dintre beligeranți, prin înlesnirea ce i-am face cu vânzarea unor asemenea produse, noĭ nu ne-am abate de la regulele unei stricte neutralități?

Intrebarea s'a pus; iar ziarele guvernului au răspuns că nu e vorba decât de articole a căror vânzare dreptul internațional însuși nu o socotește drept o călcare a neutralității.

Dacă este așa, evident că o oprire a exportului produselor de care țara se poate lipsi, în așteptarea producțiunilor următoare, ar fi o măsură escesivă, ce n'ar veni decât să sporească încă, în mod inutil, sacrificiile și aminterĭ destul de considerabile ce situația impune producțiunii și comerțului nostru.

Bineînțeles că orice preferință, și chiar orice aparență de preferință, trebuie înlăturată, când e vorba de cumpărătorul cu care se tratează. Aceasta este o chestiune de tact, — căcĭ dacă putem să ne prevalăm de dispozițiile dreptului internațional, e maĭ bine însă, pe cât e cu putință, să ne ferim de a provoca și orișice fel de susceptibilitate.

IMPĂRȚIREA CIORBEI TRUPELOR FRANCEZE IN RAZBOI DE BUCATARIA RULANTĂ

ROMANIA IN FAȚA EUROPEI

DRANG NACH OSTEN
AZI

de prof. N. BASILESCU
dela universitatea din București,
Deputat.

Dacă în tot decursul Istorieĭ noastre de *eri*, găsim necontenit pe Austro-Ungaria, vecinic obstacol al ridicăreĭ noastre, al închegăriĭ noastre politice și naționale, — ce atitudine are ea *azĭ* față de noĭ?

Când-o afară din confederațiunea germanică, al cărei prezident ea era, Bismarck i-a arătat un nou ideal, un nou țel: *Drang nach Osten!* i-a strigat el.

Isgonită din politica germanică de Vest, Austro-Ungaria și-a luat, într'adevăr, misiunea de a pătrunde și cuceri, — deocamdată economicește, — și maĭ pe urmă, politicește tot Orientul!

Fără a trage spada, dobândi, în 1878, la Berlin, Bosnia și Herzegovina, țărĭ sârbe, destinate a întregi și întâĭ odată micul Regat sârb.

Ea puse mâna și pe Novi-Bazar, numaĭ și numaĭ să poată avea fârful cuțitului eĭ în inima însăși a Peninsuleĭ balcanice.

Anĭ, zecĭ de anĭ, Serbia fu o dependență economică a Buda-Pestei și o anexă politică a Ball-Platz-uluĭ.

Drama sângeroasă ce răpuse zilele ultimuluĭ Obrenovicĭ, rupse legăturile acesteĭ vasalități.

Din acest moment soarta Serbieĭ fu judecată.

Războiul balcanic surprinse politica Austro-Ungarieĭ, — care după sforțăriĭ uriașe reușĭ să deslănțuiască al doilea războĭ balcanic și să distrugă blocul ce se ridica amenințător împotriva penetrațiuneĭ — *Drang*, — în Orient.

Prin amenințărĭ sau ademeniri, ca aceea cu faimosul tron al Albanieĭ, — Austro-Ungaria reușĭ să facă din România un obiect de râs și batjocură: închegarea noastră într'o expectativă fără orizont, rănise adânc sufletul poporuluĭ român.

Pacea din București s'a încheiat: revizuirea eĭ, — cerută *eri* pe cale diplomatică de Austro-Ungaria, — neisbutind, Austro-Ungaria voește s'o realizeze *azĭ*, pe calea armelor.

Aci stă tot pericolul zileĭ de azĭ pentru noĭ.

Să ne dăm bine seama de el, căcĭ numaĭ astfel vom putea obvia la restriștele viitoruluĭ apropiat ce ne așteaptă.

Austro-Ungaria voește o nouă rânduială în balcanĭ.

Bulgaria nu s'a sfiit a o spune pe față: noĭ nu cerem revizuirea tractatuluĭ din București, au zis eĭ,—alțiĭ o vor cere *pentru noĭ*,— alțiĭ, adică Austro-Ungaria.

Bulgaria, dar, speră, să repună mâna pe Macedonia, — adică să devină tocmaĭ aceea ce noĭ nu am voit. O mare Bulgarie, — adică un mare pericol pentru noĭ, — pericol cu tot cortegiul luĭ de amenințărĭ: răpirea Dobrogeĭ-Noĭ și Vechĭ, etc.

Dar Austro-Ungaria, o spune pe față, — și aceasta trebue s'o denunțăm Opiniuneĭ publice cu toată puterea și cu toată claritatea voită, — pentru ca toțĭ s'o știe, — Austro-Ungaria voește *desființarea Serbieĭ*.

Austro-Ungaria, decĭ, va deveni stăpână pe tot teritoriul dela Dunăre, — Sava-Adriatica-Vardar și până la Salonic, — de unde cu o lovitură de picior numaĭ, ea va alunga pe grecĭ!

Stăpână pe acest vast teritoriu, — stăpână pe Bulgaria devenită o unealtă a politiceĭ sale de cotropire și de expansiune, — Austro-Ungaria va fi, în realitate, stăpână absolută pe toată peninsula balcanică, — și în loc de micĭ regate, fiecare din ele maĭ mic ca România, — micul nostru Regat se va găsi deodată înconjurat ca de un brâu de oțel de mâna neîmânușată a teribileĭ și lacomeĭ sale vecine, — Austro-Ungaria.

Nu uitați încă un alt factor, pe complicele și copărtașul eĭ: Germania.

Germania este azĭ stăpână a Turcieĭ: Sultanul din Constantinopol nu este altceva decât un sultan de paradă,—ambasadorul german este adevăratul stăpân la Țarigrad. Armata turcă este în mâna eĭ, comandată de ofițerĭ germanĭ, — iar interesele eĭ economice sunt, maĭ ales, în Asia minoră atât de maĭ și precumpănitoare, încât Turcia, este, de fapt, o colonie germană, o dependență a marelui Imperiu.

Stăpână la rândul eĭ pe Constantinopol, Bosfor și Dardanele, Germania va fi stăpână și pe destinele micieĭ Românii.

Ambițiunea eĭ merge și maĭ departe: dacă ea va fi învingătoare, — ea va lua Rusieĭ, — zic unii germanĭ — *chiar Odessa!* — și va deveni stăpână și pe marea Neagră.

Strânsă între doĭ monștri gigantici, mica Românie va fi trăit: ea va fi copleșită din toate părțile, — și zilele eĭ vor fi înumărate.

Aceasta este perspectiva ce așteaptă pe România, — dacă azĭ soarta armelor va favoriza aceste planurĭ semețe.

„Aci pe pământ"

Aci pe pământ sunt lucrurĭ și bune și rele, și înalte și micĭ. Despre cele bune ne povestește d-na Constanța Hodoș, în volumul săŭ de 237 paginĭ, în care se cuprind 12 nuvele, purtând titlul general de maĭ sus.

Douăsprezece nuvele, o duzină de narațiuni delicate, în care, cu stil curgător și limbă îngrijită, înșiră autoarea, ca mărgele de preț pe firul auriu al amintiriĭ, maĭ ales scene duioase din frumoasa copilărie.

In acest nou volum al d-neĭ Constanța Hodoș, făcundă și simpatică scriitoare, dela prima până la ultima pagină, sentimentul vibrează ca o coardă de vioară bine întonată și bine mânuită. Aspirațiunea spre bine, cultul pentru ce poate să fie curat și frumos în inima omenească, se exală din paginile nuvelelor ca parfumul dintr'un buchet de florĭ, în care soarele a grămădit raze de lumină și colorĭ.

Negreșit nuvelele de care vorbim, ca orĭce nuvele care vor să se închidă în marginile calificativuluĭ acesta, cuprind subiecte puțin desvoltate, n'au scene în care inventiunea împletește intrigĭ meșteșugite cu pretențiunea d'a fi captivate; dar schițarea subiectuluĭ e făcută cu mână măiastră, cu atingerĭ expresive și emoționătoare, conducându-te la concluziuni care încheie bine povestirea bine începută.

Nuvelele d-neĭ Hodoș, plăcute la citit prin sprintenia și căldura cu care sunt însăilate, lasă o impresiune adânc gravată în sufletul cititoruluĭ.

CE VREM?

de C. Rădulescu-Motru
Profesor la Universitatea din București. Directorul „Nouei Reviste Române"

Din cauză că „Noua Revistă Română" nu apare înainte de Septembrie, îmĭ permit să pun în discuția publică, prin mijlocirea „Universuluĭ", câteva considerațiuni de politică generală, asupra cărora mi se pare că nu s'a insistat în destul nicĭ de către presă, nicĭ de către oamenĭĭ noștri politicĭ cu răspundere.

Este bine stabilit că, în războiul actual, România rămâne în neutralitate. Asemenea ni se afirmă din toate părțile. In acelaș timp însă aceia carĭ afirmă că România rămâne în neutralitate maĭ afirmă că războiul actual este un războĭ mondial, dacă nu prin faptul că participă toțĭ la el, dar prin faptul că urmările luĭ ating pe toțĭ. Nu este oare, între aceste două afirmărĭ, loc pentru o nedumerire care trebue lămurită? Cum, dacă războiul actual va avea urmărĭ pentru toată lumea, pentru aceĭ din Europa în tot cazul, maĭ poate fi vorba de o neutralitate liber consimțită? Un popor liber nu poate să se declare neutru, în mod definitiv, când știe că războiul îl va atinge prin urmările sale! Cel mult poate fi vorba de o xepectativă, în asemenea cazurĭ. Și așa, avem măgulirea să credem, ne aflăm și noĭ, româniĭ. Dacă ar fi un războĭ între Spania și Portugalia, da, am avea libertatea să rămânem neutrĭ, definitiv; dar în războiul de față, nu. Neutrĭ ne ziceam noĭ și anul trecut, în timpul războiuluĭ balcanic, de fapt eram însă, pentru aceleași motive, într'o expectativă impusă, care s'a terminat de îndată ce am putut fi activĭ. Neutralitate definitivă este așa dar una, iar expectativă impusă este alta. Juriștiĭ, carĭ scriu tratate de drept internațional, bine înțeles că nu fac această distincțiune, fiindcă eĭ sunt prea mult obișnuițĭ cu diferendele dintre particularĭ carĭ presupun neutralitatea terțiilor, *res inter alios*, și sunt prea puțin obișnuițĭ cu diferendele dintre popoare, carĭ presupun solidaritatea tuturor, *res inter omnes*. Prin urmare afirmarea că suntem într'o neutralitate definitivă, orĭcât de des am repeta-o, nu ne scapă de grija de a ne ocupa de consecințele viitoare ale războiuluĭ și de a ne pregăti să le preîntâmpinăm pe acestea, dacă n'am abdicat încă de la suveranitatea noastră de popor liber.

Acum să vedem carĭ pot fi consecințele războiuluĭ actual. Treĭ ipoteze să pot prezinta.

Sunt învingătorĭ germaniĭ. Zicem germaniĭ și nu Germania și Austro-Ungaria, fiindcă orĭ și cât de necesar ar fi Germanieĭ ajutorul statuluĭ habsburgic, rezultatul definitiv al războiuluĭ, în caz de victorie, va fi acelaș: vom avea imperialismul mondial german. Acest imperialism este rezultatul spre care țintesc toate puterile viĭ ale Germanieĭ de astăzĭ. Creșterea populațiuneĭ; avântul industrieĭ; sârguința și calitățile morale ale locuitorilor din Germania; prestigiul științeĭ și al culturеĭ germane; în sfârșit imnul de proslăvire pe care și-l cântă eĭ înșiș germalăniĭ, ca fiind rassa cea maĭ dotată, cea maĭ energică și cea maĭ morală, din câte aŭ fost și sunt pe pământ, proslăvire care în vremea din urmă ajunsese ca o obsesiune a mentalității germane, acestea toate cer, ca o complectare necesară a lor, imperialismul. In tocmaĭ cum cerințele Romeĭ antice, începând de la jumătatea secoluluĭ II a. Crist, duceaŭ în mod fatal la imperialism, tot așa și cerințele Germanieĭ moderne. Militarismul excesiv al Prusieĭ este numaĭ avantgardă. Germania nu se consideră sigură viitorul eĭ decât având ea conducerea lumiĭ întregĭ.

Asupra lumiĭ întregĭ conducerea poate că nu va veni de îndată, după victoria asupra englezilor, rușilor și francezilor, dar asupra popoarelor din Sud-Estul european, începând cu acelea carĭ constituesc împărăția habsburgică, desigur. Asupra acestora va ploua de îndată voința Kaiserului german.

Impărăția habsburgică, înainte de toate, va fi redusă la rolul de stat tentacular în serviciul Germanieĭ. Ilusiunile celor cu „Gross-Oestereich", precum și visurile panmaghiarismuluĭ, vor rămâne ca niște florĭ de seră, pe carĭ soarele imperialismuluĭ german nu le va încălzi după trebuință. Cât despre rolul civilizator al Austro-Ungarieĭ, în opoziție cu rolul obscurantist al Rusieĭ, de această metafizică pseudo-sociologică nu se va maĭ vorbi; asemenea cestiuni mondiale țin de competința patronilor din Berlin, iar nu a șefilor de birouĭ din Viena și Budapesta.

La Sud de Austro-Ungaria sunt popoarele dela Dunăre și Marea Egeă. Pentru acestea, situațiunea va fi asemănătoare cuacea pe care aŭ avut-o popoarele antice, din acelaș colț al Europeĭ, în urma constituirii imperiuluĭ roman. Ele vor căuta favoarea și toleranța Kaiseruluĭ, și probabil că-ĭ se vor acorda una și alta, într'o oarecare măsură. Aspirațiunile naționale ale fiecăruĭ popor, — român, bulgar, sârb, grec, indiferent, — vor fi chiar încurajate, întru cât ele se vor găsi în acord cu pacea germanică, adică cu prosperitatea germanică. Maĭ prețioase, decât aspirațiunile naționale, or fi pentru Kaiser dinastiile carĭ se găsesc pe tronul acestor diferite popoare. Noĭ, româniĭ, ne vom afla, în această privință, într'o situațiune privilegiată față de toțĭ ceilalțĭ: bine-înțeles, dacă vom face impresia că Tronul și Țara la noĭ formează un trup nedespărțit. Prin urmare, în această primă ipoteză, neutralitatea noastră o putem continua la infinit... Singura grijă ce ne rămâne este să ne strângem cu iubire și devotament în jurul Tronuluĭ.

A doua ipoteză: sunt învinșĭ Germaniĭ. In cazul acesta, expectativa noastră se va schimba de îndată într'o stare plină de emoțiunĭ. In spiritul public în Europa vor fi, și atunci, multe prefaceri. Incercarea neisbutită a militarismuluĭ german va fi hulită de toată lumea. Vor fi urâțĭ și micșoratĭ cu deosebire Prusienĭ. Este probabil chiar ca vechia hierarhie socială a Germanieĭ să fie răsturnată, și în locul conservatorismuluĭ junkerilor să vină democratismul muncitorilor.

Pe lângă aceste schimbărĭ se vor consolida și multe din cele existente. Prestigiul englezilor se va ridica la o înălțime cum n'a fost el nicĭ odată; și foarte probabil că englezĭĭ, popor prevăzător, vor plăti acest prestigiu cu răspândirea în lume a unuĭ liberalism, cum de asemenĭ n'a fost nicĭ odată. Pornirile generoase ale Angliеĭ vor culmina într'o pace, alta de cât cea germanică. Se vor încuraja autonomiile naționale, a căror ocrotire de alemintreĭ este în tradițiunea Angliеĭ. Inceputul, în această privință, va fi făcut prin desmembrarea împărățieĭ habsburgice, pentru a se da o asigurare Rusieĭ și pentru a se tăia un tentacul puternic Germanieĭ.

Ce soartă se rezervă, în special, Românieĭ? Mare și nepătrunsă întrebare. Cu neutralitatea definitivă, pe care ne-am dat'o astăzĭ, am ușurat concentrarea forțelor imperiuluĭ habsburgic în contra Rusieĭ, și aceasta nu va fi pentru noĭ o bună recomandațiune față de învingătorĭ. Dar neutralitatea, de altă parte, ne-a dat putința să ne ținem forța armată în rezervă, și o rezervă de acest fel găsește totdeauna o bună întrebuințare. In orice caz frământarea noastră începe de aci înainte. Blocul balcanic ne-ar ușura-o, dacă nu chiar ne-ar evita-o complect, dar în momente așa de critice cum vor fi atunci, cine poate conta pe atâta bun simț la popoarele balcanice!?

In sfârșit, a treia ipoteză: nu învinge nimenĭ în mod hotărît. Această de a treia ipoteză însemnează începerea uneĭ lungĭ și grele perioade militariste. In această perioadă va trebui să punem toate rezervele noastre în serviciul armateĭ, și înainte de toate va trebui să ne lămurim bine ce vrem. Numaĭ nebuniĭ ridică brațul fără să știe ce vor. Va trebui ca odată și odată să ridicăm brațul, de aceea este bine să începem prin a ne lumina ce vrem.

Din Sinaia

— Dela trimisul nostru special —

Sinaia, 23 August

Aflu din sorginte sigură, că Austria a cerut guvernului român ca să permită trecerea unor tunurĭ pentru Bulgaria prin țara noastră. Guvernul român a refuzat această cerere.

In acelaș timp aflu, că guvernul ar fi înștiințat, că nu permite formarea convoiurilor de oameni carĭ trec prin România pentru Bulgaria sau Turcia. Conform convenției dela Haga nu se poate admite decât trecerea a maximum 20 de persoane.

Neutralitatea Bulgariei

Se comentează foarte mult în cercurile politice și diplomatice de aci, manifestul opoziției unite din Bulgaria, prin care se declară necesitatea uneĭ neutralități absolute și leale din partea Bulgarieĭ. Această atitudine a opoziției unite este considerată ca fiind de natură să liniștească spiritele în ce privește atitudinea Bulgarieĭ, întru cât ar fi foarte greu ca în contra opoziției unite, guvernul bulgar, orĭ carĭ ar fi intențiunile sale, să poată porni o acțiune militară.

De altfel, manifestul opoziției bulgare, confirmă în totul spusele ziaristului englez Bourchier, care încă acum câteva zile, m'a asigurat că nimenĭ nu va putea să decidă marea majoritate a opiniеĭ publice bulgare, ca să admită un războĭ în potriva Rusieĭ.

In cazul când Bulgaria se va menține în neutralitatea pe care opoziția publică bulgară este hotărâtă s'o impue, cercurile diplomatice de azĭ aŭ o puternică speranță, că nicĭ Turcia nu va avea curajul să maĭ miște.

Svon despre demisia marchizului di San Giuliano

A venit aci vestea că marchizul di San Giuliano ar fi demisionat. Știrea e necontrolabilă aci.

In cazul însă, când ea s'ar adeveri, nu sunt excluse probabilitățile ca Italia să iasă din neutralitatea eĭ.

Astăzĭ aŭ sosit aci d-niĭ miniștri Em. Costinescu și dr. Angelescu.

Pentru mâine se așteaptă sosirea aci și a celorlalțĭ d-niĭ miniștri.

I. F.

● **Pentru orice reclamațiuni saŭ schimbărĭ de adrese, d-niĭ abonați sunt rugați a ataș și una din benzile cu care primesc ziarul; contrar, reclamațiunea saŭ schimbarea de adresă nu vor fi rezolvate.**

A. S. Principele Ferdinand
în comuna Ghidiciu

Alaltăeri pe la orele 4 jum. p. m. a trecut cu automobilul dinspre Segarcea, alteța sa regală Principele Ferdinand.

La intrarea în comuna Ghidiciu, a fost primit de peste 250 locuitorĭ îmbrăcațĭ în haine de sărbătoare urându-ĭ bun venit.

Atât la intrarea în comună, cât și la primire dr. C. Merișescu, notarul comuneĭ respective, luase măsurĭ pentru facerea a 4 arcurĭ de triumf foarte frumoase.

La localul primărieĭ a fost întâmpinat de autoritatea comunală și preotul comuneĭ. Aci Principele a arătat sentimente de mulțumire autorităților și locuitorilor, după care și-a continuat drumul spre com. Gruia.

D-l prefect al județuluĭ a rămas foarte mulțumit de modul cum autoritatea comuneĭ Ghidiciu a știut să-și facă datoria.

Curiozitățile marelui războĭ

Suveranii degradați

Suveranii statelor încăerate în marele războĭ actual sunt învestiți, cu grade înalte, în armatele respectivilor lor inamicĭ.

Astfel, împăratul Wilhelm este nu maĭ puțin decât mare amiral al floteĭ britanice și al marineĭ rușești. Maĭ e apoĭ și colonel a încă vreo câteva regimente rușești, precum și al unuĭ regiment englez.

Impăratul Francisc Iosif este, între altele, colonel al unuĭ regiment rusesc care-ĭ poartă numele, și feldmareșal britanic.

In tabăra adversă, găsim pe regele Albert al Belgieĭ proprietar al reg. de infanterie 22 austriac și comandant al reg 2 de cuirasieri prusienĭ. De aceea, la unul din asalturile date forturilor din Liège, regimentul acesta arboră tricolorul belgian, ca omagiu augustuluĭ proprietar și ca mijloc să-ĭ înșele pe adevărațiĭ luĭ ostenĭ.

Regele George V al Angliеĭ este colonel al maĭ multor regimente prusiene, proprietar al reg. 12 de artilerie austriacă.

Regina Wilhelmina a Olandeĭ este colonel al reg. 15 de husarĭ prusienĭ.

Tarul Nicolae II este proprietar al reg. 15 austriac de lănceri, precum figurează și înscris în marina germană, fiind și colonel al câtorva regimente prusiene, bavareze, etc.

Dar regina Wilhelmina nu este singura suverană, singura femeie încoronată căreia i s'a dat grade în armatele inamice. Regina Mary a Angliеĭ este colonel în reg. 5 de husarĭ prusienĭ; împărăteasa Augusta Victoria a Germanieĭ e colonel al husarilor din garda ruseacă din Grodno, și țarina Alexandra a Rusieĭ este colonel al reg. 2 de dragonĭ aĭ gardeĭ prusiene.

In urma războiuluĭ început, se înțelege că toțĭ aceștĭ augustĭ gradațĭ. Iar flotele și regimentele orĭ de fuste aŭ rămas acuma degradat. Iar flotele și regimentele se mișcă în contra foștilor lor amiralĭ și în contra foștilor lor colonelĭ masculinĭ și femininĭ.

Buletin atmosferic

Pe ziua de 24 August 1914
IN TARA
—Dela Institutul Meteorologic—

Ploaia de erĭ dimineață a continuat în Moldova de sus până către amiază de când cerul s'a înseninat maĭ pretutindeni. După amiazĭ, noaptea și chiar astăzĭ continuă să sufle vânt tare maĭ întâĭ dela W și apoĭ de la N, NW saŭ NE în mare parte a Moldoveĭ, pe litoral și chiar în câmpie. Ziua a fost căldură dogoritoare în toată țara, afară de nordul extrem, temperaturile maxime oscilând între 25 gr. și 30 gr. Noaptea răcoare, temperaturile minime coborându-se la 4 gr. la Roman, Rucăr, Câmpulung. Astăzĭ cerul senin maĭ pretutindeni și vânt dela E, N și NW în multe părțĭ. Barometrul după o scădere repede până către seara, a crescut mult noaptea, fiind astăzĭ la 767 mm.

RAZBOIUL EUROPEAN

— *Serviciul telegrafic al ziaruluĭ «Universul»* —

Luptă înverșunată în Belgia

Petrograd, 23. — *O luptă înverșunată are loc în Belgia între Trmond-Alost unde germaniĭ aŭ aruncat în aer calea ferată.*

Germaniĭ aŭ trimis în Germania 1.000 locuitorĭ din Louvain, acuzându-ĭ de a fi tras focurĭ de pușcă în contra trupelor germane. (A. R.).

Prada de războĭ
A SERBIEI

Niș, 23.— *Erĭ a sosit în fortăreața din Niș o parte din tunurile austriace luate; o altă parte din tunurĭ a fost trimisă la Kragujevaț iar restul la Belgrad. Străzile pe unde aŭ trecut bateriile inamice erau tixite de lume.*

Inventariul tunurilor va fi publicat în curând și se va dovedi astfel lumeĭ că Serbia a luat cu adevărat acele tunurĭ, orĭ câtă desmințire ar fi dat Austro-Ungaria. (Pressbureau). (A. R.)

Situația în nordul Franțe

Petrograd, 23 (ora 13.50).—**Comunicatul francez spune că aripa stângă germană maĭ continuă mișcarea de înconjurare ofensivă a armateĭ franceze în spre Paris, dar fără cel maĭ mic succes.**

Germaniĭ aŭ bombardat Maubeuge în modul cel maĭ crud. Forturile rezistă în mod energic.

„Times" spune că situația francezilor în nordul Franțeĭ nu e așa de neliniștitoare cum ar părea la prima vedere, de oarece la momentul oportun francezii vor avea armata lor aproape nevătămată în contra forțelor germane obosite. (A. R.)

Torpiloare germane distruse

Petrograd, 23.— **Șeapte torpiloare germane aŭ intrat în canalul de Kiel grav avariate; maĭ multe s'aŭ scufundat chiar la intrarea canaluluĭ de Kiel. (A.R.)**

Acțiunea flotei
franco-engleze în Adriatica

— IMPORTANȚA OCUPAREI PORTULUI CATTARO —

Roma, 22 (sosită 23).— **Ministerul care domnea asupra acțiuneĭ floteĭ franco-engleze în Adriatica începe a eși la iveală.**

Ziarele publică, că comandantul floteĭ anglo-franceze, amiraluluĭ Boue de la Peyrère, având nevoie de o bază de operațiune, a trebuit să renunțe la Valona din motive politice și anume pentru a nu vătăma interesele Italieĭ, a trebuit să excludă Canalul Corfu fiind prea la sud, în fine să excludă Antivari, care e într'o radă deschisă greu de apărat.

Amiralul Boue de la Peyrère s'a găsit în următoarea dilemă: Să facă o bază navală într'o insulă dalmatică (se vorbea de Lissa și de Lussin Piccolo), saŭ să ia una din bazele navale austriace?

Amiralul francez s'a oprit la aceasta din urmă și profitând de împrejurarea favorabilă că muntenegrenii pot să contribue la operațiune de pe muntele Lowcen și de pe pozițiunile apropiate de Cattaro, a început bombardarea sistematică a fortificațiunilor Cattaro-uluĭ, care după cum se știe este baza navală din sud a monarhieĭ austro-ungare.

Austriacii nu aŭ în apele Cattaro-uluĭ decât torpiloare și încrucișătorul „Szigetwar" care este gemenul luĭ „Zenta", ce a fost nu de mult scufundat de francezĭ.

Este maĭ mult decât probabil că marina austriacă are să părăsească Cattaro în voia soarteĭ, și în acest caz acea bază navală, care ar putea adăposti cu siguranță toate flotele din lume, va trece în stăpânirea aliaților și echilibrul în Adriatica va începe să se clatine.

Nu se poate ști încă ce vor face franco-englezii după ce vor pune mâna pe Cattaro, dar atât este sigur că eĭ vor dispune de o bază de primul ordin, care le vor permite să opereze în Adriatica după placul lor.

Cattaro, odată în mâinile inamicilor Austrieĭ, le va putea servi ca centru de agitațiune și de operațiuni pe uscat în Dalmația meridională. (A. T. I.)

Situatia în Albania

Viena, 23. — *Se telegrafiază, din Durazzo, că Yusuf Effendi, Mitropolitul și primarul Gioneskovici s'aŭ dus azĭ dim. la Rastbul, pe lângă răsvrătițĭ carĭ, în urma rugăminților comisiuneĭ de control, aŭ primit să intre în oraș mâine la orele 10 dim. Spre a permite tutulor apărătorilor să plece, insurgenții aŭ comunicat că vor ocupa numaĭ câteva odaĭ din palatul regal, care va trebui să fie evacuat.*

Aseară, peste 900 de persoane, printre care personalul Curțeĭ, aŭ plecat spre Italia. Orașul e liniștit. (A. R.).

SCUFUNDAREA
unuĭ torpilor japonez

Petrograd, 23. — Un torpilor japonez a lovit o mină plutitoare la Kiao-Ciau și s'a scufundat. (A. R.).

Sârbii acuză pe austriaci
de atrocități

Niș, 23.— *In urma interogatoriuluĭ prizonierilor de războĭ, s'a căpătat din ce în ce maĭ multe probe că crimele făptuite de către inamiciĭ noștri aŭ fost comise nu numaĭ de soldațiĭ ci și de ofițerĭ.*

In armata austriacă s'a răspândit prin povestiri convingerea impusă de superiorĭ, că sârbiĭ sunt cruzĭ față de prizonierĭ pe carĭ îĭ mutilează, că trebue față de eĭ o mare prudență de oarece otrăvesc merindele și băuturile și că pretutindeni otrăvesc apa.

Ofițerĭĭ dușmanĭ dădeaŭ soldaților lor pilde de atrocități: comandantul Chenzloi, al regimentului 26 omora el însuși pe prizonierĭ și pe orice țăran, care i se aducea; locotenentul Bertitch, din reg. 28 a ucis la Losnița 7 țărani nevinovațĭ; căpitanul Kozda, din reg. 79 și căpitanul Vuici din reg. 24 priveaŭ fiecare soldat sârb din chemarea a treia, ca un franc-tiror și îl împușcaŭ. Comandantul Zeifert al reg. 25 și căpitanul Fait din reg. 37, dădeaŭ ordin să se încendieze casele, spre a distruge tot ce e sârb. Comandantul corpuluĭ al 13-lea, D. Reimond, a autorizat măcelul a 24 de țărani, în cea maĭ mare parte bătrânĭ din ambele sexe.

Sunt probe numeroase că austriacii dădeau ultima lovitură răniților sârbĭ. Din chiar mărturia medicilor militarĭ, din divizia 9-a austriacă, pe întregul front, după luptă, nu s'a găsit nicĭ un rănit sârb.

In armata austriacă, sârbiĭ erau amestecați cu croațiĭ și ungurĭ și la cea dintâĭ ocaziune ei eraŭ împușcați. Nu aveaŭ voe să se numească sârbĭ, ci ortodoxi-slavĭ. Sârbiĭ eraŭ în toate luptele în prima linie și ungurii, cu artileria, eraŭ maĭ înapoĭ. (A.R.)

Diverse

DETAȘAMENTUL GERMAN DIN SCUTARI LA VIENA

Viena, 23.— *Detașamentul german din Scutari a venit azĭ dim. în fața ambasadeĭ germane, escortat de trupele austro-ungare și ovaționat de o mulțime enormă. Ambasadorul german, d. Tchirsky a salutat detașamentul. Comandantul a spus: soldații germanĭ aŭ venit să prezinte omagiile lor reprezentantului împăratuluĭ Germanieĭ.*

La amiazĭ, d. Tchirsky și ofițerii detașamentuluĭ aŭ fost oaspeții consulului și conteseĭ Berchtold. (Korrespondenz Bureau).

LUPTA DE LANGA CERNAUȚI

Viena, 23. — **„Neue Freie Presse" a publicat amănunte despre lupta de lângă Cernăuți, spunând: In ziua de 12 August, toată divizia din Podolia era angajată înaintea regimentelor din Kamionska și din Chișinău. Landsturm-ul nostru a luptat bine. Când trupele noastre active s'aŭ apropiat, inamicul s'a retras, fugind spre partea de est a orașuluĭ Cernăuți, suferind marĭ pierderĭ. Am făcut 800 prizonierĭ, printre care maĭ multĭ ofițerĭ superiorĭ; am capturat 50 puștĭ. 4 tunurĭ revolver și 100.000 cartușe. (A. R.)**

MASURI PENTRU INTRAREA STRAINILOR IN ITALIA

Roma, 22 (sosită 23). — Ministerul de interne italian a hotărât că, pentru a putea intra străinii în Italia, vor trebui să aibă pasportul vizat de vreo autoritate consulară italiană din localitatea de unde vin. (A. T. I.)

PRINCIPELE DE WIED LA VENEȚIA

Viena, 23.— *Se telegrafiază din Veneția că vaporul italian „Misurata" având pe bord pe principele de Wied a sosit acolo. (A. R.)*

DESMINȚIRE

Sofia, 23 — *D. Naum, ministrul Greciеĭ la Sofia dezminte în mod formal, din ordinul guvernului său, cuvintele atribuite Principeluĭ Niculae al Greciеĭ care, după anumite ziare, ar fi zis cvă armata română trebue să completeze opera sa din anul trecut strivind pe bulgari. Asemenea cuvinte nu aŭ fost nicĭ odată rostite. (Agenția Bulgară).*

Din lumea muncitoare

Intrunirea socialistă de Sâmbătă seară

Sâmbătă seară, la orele 9, s'a ținut în sala sindicatelor din str. Amzeĭ, o întrunire de protestare în potriva războiuluĭ, organizată de clubul social-democrat și de comisia locală a sindicatelor.

Intrunirea a fost prezidată de către d. Al. Pătrutescu.

Aŭ luat cuvântul d-niĭ: Constantin Gheorghian avocat, dr. O. Călin, G. Cristescu, precum și d-ra dr. Ecaterina Arbore.

Toțĭ oratoriĭ aŭ înfierat războiul căutând să pună în evidență consecințele dezastruoase ce ar decurge de pe urma unuĭ războĭ, maĭ cu seamă pentru țara noastră, — consecințĭ carĭ în cea maĭ mare parte se resfrâng asupra claseĭ muncitoare.

Intrunirea s'a sfârșit la ora 11.